

משרד הכלכלה
מחקר וכלכלה

תכנית שוברים לאקדמאים בני מיעוטים דוח מסכם שלב א' של התוכנית

גלי ליס-גינסבורג

משרד הכלכלה
מחקר וכלכלה

תכנית שוברים לאקדמאים בני מיעוטים

דוח מסכם שלב א' של התכנית

גלי ליס גינסבורג

על המחברת

גלי ליס-גינסבורג, חוקרת ומרכזת תחום תעסוקת ערבים במינהל מחקר וכלכלה במשרד הכלכלה

מאי 2013

תוכן עניינים

עמ' 3	תמצית ועיקרי הממצאים
עמ' 6	רקע
עמ' 8	מטרות הסקר והמתודולוגיה
עמ' 9	פרק 1) מאפייני אוכלוסיית הסקר
עמ' 11	פרק 2) תהליך ההצטרפות לתוכנית השוברים
עמ' 13	פרק 3) ההשתתפות בתוכנית השוברים
עמ' 13	3.1) הקשר של המשתתפים בתוכנית עם הרפונטים
עמ' 13	3.2) שביעות הרצון של המשתתפים מהתוכנית
עמ' 14	3.3) חיפוש עבודה באמצעות שובר התעסוקה
עמ' 16	פרק 4) סטאטוס תעסוקתי של המשתתפים בסקר
עמ' 16	4.1) מרואיינים אשר עבדו ביום הסקר
עמ' 18	4.2) מרואיינים אשר לא עבדו ביום הסקר
עמ' 19	פרק 5) סיכום ומסקנות

תמצית ועיקרי הממצאים

הדוח המוצג בהמשך, מסכם תוכנית פיילוט שהתקיימה במהלך המחצית הראשונה של שנת 2011. את התוכנית הניסיונית יזם צוות משותף של נציגי משרד ראש הממשלה, משרד הכלכלה ושירות התעסוקה. מטרת תוכנית זו הייתה לנסות לשלב כ- 300 מחפשי עבודה אקדמאים בני מיעוטים ממקצועות מסוימים במקומות עבודה, בהם מרבית העובדים הינם יהודים, באמצעות מתן תמרוץ כספי לאותם מעסיקים אשר יקבלו לעבודה את האקדמאים בני המיעוטים. הרעיון לתוכנית זו עלה במטרה למצוא פתרון לבעיית האקדמאים בני המיעוטים הרבים אשר נתקלים בקשיים רבים במציאת עבודות ההולמות את רמת השכלתם ובנוסף מתקשים להשתלב בעסקים בבעלות יהודית.

הנתונים לסקר נאספו באמצעות ראיונות טלפוניים בשפה העברית אשר נערכו בקרב אוכלוסיית 114 מחפשי העבודה שנרשמו לתוכנית. הראיונות התקיימו במהלך החודשים ספטמבר-אוקטובר 2012. הממצאים בדוח זה מכילים הן נתונים מתוך תוצאות הסקר הטלפוני והן נתונים אשר התקבלו ממאגרי המידע של שירות התעסוקה.

המטרות העיקריות של הסקר הן:

1. בחינת אפקטיביות התוכנית בהשגת מטרותיה, על ידי בדיקת יעילות וטיב השובר בקבלת אקדמאים בני מיעוטים לעבודה בעסקים בבעלות יהודית.
2. הערכת מידת שביעות רצון של מחפשי העבודה מהתוכנית.
3. בחינת כלים משלימים הדרושים לתוכנית ביחס למידת יעילותה. כמו כן, מתן דגש על היבטים דרושים לצורך ייעול ושיפור התכנית.

השגת מטרות אלו תנסה לסייע במציאת דרכי התמודדות עם מצוקת התעסוקה של האקדמאים בני המיעוטים, במציאת עבודות ההולמות את רמת ההשכלה של אותם אקדמאים ובהגברת מידת השתלבותם בעסקים בבעלות יהודית.

עיקרי הממצאים

מאפייני אוכלוסיית הסקר

1. בסקר השתתפו 114 מחפשי עבודה אקדמאים בני מיעוטים, מהם: 67.7% גברים ו- 32.3% נשים.
2. טווח הגילאים של אוכלוסייה זו נע בין 21-67 כאשר הגיל הממוצע הוא 34.3.
3. 59.1% מהמשתתפים בסקר נשואים ו- 35.5% רווקים.
4. כמחצית מהמרוואיינים ערבים מוסלמים, כרבע דרוזים וכרבע ערבים נוצרים.
5. 86% מאוכלוסיית הסקר בעלת תואר ראשון וכ- 11% בעלת תואר שני.
6. 40.2% מהמשתתפים בסקר למדו את התואר הגבוה ביותר שלהם בחו"ל, כשליש למדו באוניברסיטאות בישראל ו- 27.2% למדו במכללות בישראל.

תהליך ההצטרפות לתוכנית השוברים

7. מבין המרואיינים בסקר, הרוב (81.6%) אמרו שהם התחילו בתהליך קבלת שובר תעסוקה להשמת אקדמאים בני מיעוטים.
8. מרבית המשתתפים החליטו לנסות ולהצטרף לתוכנית השוברים משום שהם חיפשו עבודה ולא הצליחו למצוא וחשבו שהשובר יוכל לסייע להם במציאת עבודה.
9. מבין אלו אשר ענו שהם התחילו בתהליך קבלת שובר תעסוקה, 36.6% בלבד אמרו שקיבלו שובר תעסוקה ו- 63.4% אמרו שלא קיבלו שובר. על פי דיווחי שירות התעסוקה, אשר ריכז את נתוני המשתתפים בתוכנית, 54.8% קיבלו שוברי תעסוקה.

ההשתתפות בתוכנית השוברים – הקשר של המשתתפים בתוכנית עם הרפרנטים

10. 67.6% מאלו אשר קיבלו שובר תעסוקה ציינו כי תהליך חיפוש העבודה באמצעות השובר הוסבר להם במידה רבה מאוד ובמידה רבה.
11. מעל מחצית אמרו כי הרפרנטים כלל לא הכינו אותם או שהכינו אותם במידה מועטה לראיונות עבודה.
12. 76.5% ציינו כי הרפרנטים כלל לא היפנו אותם או שהפנו אותם במידה מועטה למקומות עבודה.
13. המרואיינים נשאלו באילו תחומים נוספים היו רוצים שהרפרנטים יעזרו להם. מרביתם השיבו כי היו מעוניינים לקבל עזרה בחיפוש עבודה אשר תתאים לכישורים שלהם ושתהיה בתחום אותו למדו ושהרפרנטים ילוו אותם לאורך כל תהליך חיפוש העבודה.

ההשתתפות בתוכנית השוברים – שביעות רצון של המשתתפים מהתוכנית

14. מידת שביעות הרצון של המשתתפים בתוכנית מהתהליך שעברו במהלך השתתפותם בתוכנית אינה אחידה ומתחלקת באופן יחסית דומה החל מ"כלל לא מרוצים מהתוכנית" וכלה ב"מרוצים במידה רבה מהתוכנית".
15. מבין אלו אשר לא היו מרוצים מהתהליך שעברו בתוכנית, הנושאים המרכזיים שמהם הם לא היו מרוצים היו מכך שתהליך הליווי של הרפרנטים לקה בחסר ומהעובדה שהתוכנית לא עזרה להם למצוא עבודה.
16. למרות הכתוב לעיל, מרבית המשתתפים (58.9%) היו שוקלים, במידה רבה ובמידה רבה מאוד, להמליץ לחבר הנמצא במצב דומה לשלהם להשתתף בתוכנית שוברי התעסוקה.

ההשתתפות בתוכנית השוברים - חיפוש עבודה באמצעות שובר התעסוקה

17. מחצית מהמשתתפים בתוכנית אמרו כי במהלך התקופה שהיה להם שובר תעסוקה נוצר קשר עם מעסיק אחד או מספר מעסיקים לברור הצעות עבודה, כאשר הרוב היו בקשר עם מעסיק אחד בלבד.
18. מרבית המרואיינים אשר השתתפו בראיונות עבודה ציינו כי במהלך הריאיון הם דיברו על השובר. התגובה לשובר, מצד המעסיקים הייתה לדעתם חיובית והמעסיקים היו מעוניינים לשמוע פרטים על התוכנית. מרבית אלו שהשתתפו בראיון עבודה, קיבלו הצעת עבודה, אך לדעתם לשובר לא הייתה השפעה על קבלת ההצעה. הרוב ציינו כי לא התחילו לעבוד באף אחת מהחברות שהגיעו אליהן באמצעות תוכנית השוברים.

19. על סמך נתוני שירות התעסוקה, 13 דורשי עבודה מצאו עבודה במסגרת תוכנית זו אולם אף לא אחד מהם ציין כי מצא את העבודה באמצעות התוכנית. מרביתם השיבו בסקר שהם כלל לא קיבלו שובר תעסוקה ואלו אשר השיבו כי קיבלו שובר תעסוקה, אמרו שמצאו את העבודה ללא עזרת התוכנית.

סטטוס תעסוקתי של המשתתפים בסקר – מרואיינים אשר עבדו ביום הסקר

20. 73.6% מהמרואיינים עבדו ביום עריכת הסקר, כאשר מהממצאים עולה כי הרוב המוחלט (90.8%) התחיל לעבוד **לאחר** ההצטרפות לתוכנית.

21. מרבית העובדים (76.8%) אמרו שהם עובדים בעבודה הקשורה ברמה כלשהי לתחום לימודיהם האקדמיים, כאשר מתוכם 66.7% אמרו שהם עובדים בעבודה הקשורה ישירות לתחום לימודיהם האקדמיים.

22. 76.8% מהמרואיינים אשר עבדו ביום הסקר אמרו כי הם מרוצים במידה רבה ובמידה רבה מאוד מרמת העניין בעבודתם. בנוסף, מהממצאים עולה כי שביעות הרצון מרמת השכר נמוכה יותר - 58% אמרו כי הם מרוצים מהשכר שלהם במידה בינונית ובמידה רבה.

סטטוס תעסוקתי של המשתתפים בסקר – מרואיינים אשר לא עבדו ביום הסקר

23. הרוב המוחלט (91.7%) אמר שהם מחפשים עבודה או שחיפשו עבודה באופן פעיל בחודש האחרון.

24. אחוז גבוה מהמרואיינים אמרו כי הסיבה העיקרית לדעתם לכך שהם לא עובדים היא משום שאין כלל הצעות עבודה למרות שהם חיפשו.

25. המרואיינים נשאלו מה, להערכתם, הסיכוי שיעבדו במהלך השנה הקרובה בתחום הקשור לתחום אותו למדו – 54.1% אמרו שהסיכוי לכך נע בין 30-50% בלבד וזאת למרות שרובם (83.4%) ציינו כי מאז שסיימו את לימודיהם האקדמיים, הם עבדו בעבודה הקשורה (במידה כלשהי) לתחום אותו למדו.

למרות שבשנים האחרונות הולך וגדל מספר בני המיעוטים המסיימים את לימודיהם במוסדות להשכלה גבוהה, אותם אקדמאים נתקלים בקשיים רבים במציאת עבודות ההולמות את רמת השכלתם בהשוואה לאקדמאים היהודים.

קיימות סיבות רבות לכך שהאקדמאים בני המיעוטים אינם מצליחים למצוא עבודות ראויות. אחת מהסיבות הינה הקושי הגדול שלהם למצוא עבודה בקרב עסקים בבעלות יהודית, אשר היצע המשרות במקום זה רב - מעסיקים יהודים, לרוב, מעדיפים להעסיק עובדים יהודים על פני עובדים בני מיעוטים. בנוסף, משום שבקרב עסקים בבעלות יהודית לא מועסקים עובדים בני מיעוטים רבים, אין רשתות חברתיות רבות בקרב ציבור בני המיעוטים וכתוצאה מכך כמעט ולא מגיע מידע על משרות פנויות בעסקים בבעלות יהודית לאוכלוסייה זו. המצב שנוצר הוא שהקשר בין האקדמאים בני המיעוטים למעסיקים היהודים קיים במידה מועטה וכתוצאה מכך אותם אקדמאים מתקשים למצוא עבודות ראויות בשוק עבודה זה.

אי לכך, צוות משותף של נציגי משרד ראש הממשלה, משרד הכלכלה ושירות התעסוקה יזם תוכנית ניסיונית, אשר מטרתה הייתה לנסות לשלב כ- 300 מחפשי עבודה אקדמאים בני מיעוטים ממקצועות מסוימים במקומות עבודה, בהם מרבית העובדים הינם יהודים, באמצעות מתן תמרוץ כספי לאותם מעסיקים אשר יקבלו לעבודה את האקדמאים בני המיעוטים. התוכנית הניסיונית התקיימה במהלך המחצית הראשונה של שנת 2011, הייתה בחסות שירות התעסוקה והתקיימה במחוזות צפון ושרון והעמקים. התכנון היה לבצע את התוכנית הניסיונית ולאחר סיום שלב א', לבצע הערכה מחדש ולבחון האם כדאי להרחיב את התוכנית לאוכלוסייה נרחבת יותר ועל פני אזורים גדולים יותר.

התוכנית פנתה ל- 2 אוכלוסיות:

1. אוכלוסיית מחפשי העבודה - אקדמאים בני מיעוטים (ערבים, דרוזים, צירקסים ובדואים) אשר אינם עובדים או מעוניינים למצוא מקום עבודה אחר, רשומים כדורשי עבודה בשירות התעסוקה, בוגרי תואר אקדמי מוכר ממוסד להשכלה גבוהה בלפחות אחד מהתחומים הבאים: ראיית חשבון, כלכלה, מינהל עסקים, משפטים, הנדסה, מדעים ורוקחות וגרים באזורי ההגדרה של לשכות התעסוקה אשר משתתפות בתוכנית (במחוזות צפון ושרון והעמקים).

2. אוכלוסיית המעסיקים אשר ישלבו בעבודה מחפשי עבודה אקדמאים מבני המיעוטים – על העסקים להיות מהסקטור הפרטי, כאשר בעסק קיימות לפחות 3 משרות מלאות, מרבית העובדים בעסק אינם ממגזר המיעוטים והמשרה המוצעת אינה מגזרית, דורש העבודה הפרוטנציאלי אינו בעל עניין בעסק ואינו בן משפחה של הבעלים, המשרה המוצעת הינה בהיקף של משרה מלאה ובתחום וברמה המתאימה להשכלת דורש העבודה.

כוונת התוכנית הייתה שאותם מחפשי עבודה אקדמאים בני מיעוטים אשר יעמדו בדרישות הקבלה לתוכנית, יקבלו שובר תעסוקה וינסו בעזרתו, במשך תקופה של עד 3 חודשים, למצוא עבודה בקרב עסקים אשר מרבית העובדים שלהם אינם מהמגזר הערבי. במקביל, מחפשי העבודה יעברו סדנה לחיפוש עבודה ויקבלו יעוץ וליווי באיתור משרות. אותם עסקים אשר יקלטו את אחד ממשתתפי התוכנית, יקבלו משירות התעסוקה את עלות השובר, בסך של 9000 ש"ח בשלוש פעימות במשך 9 חודשים, בתנאי שימשיכו להעסיק את אותו עובד במשך כל אותה התקופה.

את מחפשי העבודה ליוו לאורך התוכנית 4 רפרנטים, כאשר כל אחד מהם היה אחראי על מחוז נפרד. הרפרנטים היו אחראים למימוש התוכנית ופעלו בכפיפות לרכז הרפרנטים של התכנית (אחד מתוך ה- 4 היה אחראי על היתר) ובתאום עם גורמי המחוז עליו כל אחד מהם היה אחראי בשירות התעסוקה. הרפרנטים היו אחראים על הנושאים הבאים: ליווי שוטף של המשתתפים בתוכנית ומתן תמיכה במהלך עבודתם, לוודא השתתפות מחפשי העבודה בסדנת סלי"ע (סדנה לחיפוש עבודה), איתור משרות אצל מעסיקים העונים לקריטריונים והנפקת הפניות באמצעות שירות התעסוקה, ריכוז בקשות המעסיקים של משתתפי התכנית לקבל את שובר התעסוקה, בדיקה ואישור של שוברי התעסוקה והעברה לחשבות לצורך תשלום ומעקב בקרה ודיווח.

מטרות התוכנית

מטרתה העיקרית של התוכנית הייתה לבחון האם מתן תמריץ כספי למעסיקים יהודים מהסקטור הפרטי משפיע על נכונותם לגייס עובדים אקדמאים בני מיעוטים, במטרה להגדיל את שיעורי העובדים במקצועות מתאימים במגזר זה. מטרה נוספת הייתה לבחון האם התמריץ הכספי משפיע על המוטיבציה של האקדמאים בני המיעוטים בחיפוש אחר עבודה.

מטרות הסקר והמתודולוגיה

מטרות הסקר

פרויקט זה היה פרויקט חדשני אשר התבסס על גישה חדשה. בנוסף, הפרויקט היה ניסיוני והתבצע על אוכלוסייה מצומצמת ביותר. אי לכך, היה צורך לבצע ליווי מחקרי לשם הערכת יעילות וטיב השובר בקבלת אקדמאים בני מיעוטים לעבודה במגזר היהודי לאורך כל תקופת הניסוי.

מכאן, המטרות העיקריות של הסקר היו:

1. בחינת אפקטיביות התוכנית בהשגת מטרותיה.
2. הערכת מידת שביעות רצון של מחפשי העבודה מהתוכנית.
3. בחינת כלים משלימים הדרושים לתוכנית ביחס למידת יעילותה. כמו כן, מתן דגש על היבטים דרושים לצורך ייעול ושיפור התכנית.
4. בחינת אפשרות הרחבת התוכנית עבור אוכלוסיית אקדמאים בני מיעוטים גדולה יותר ועבור אוכלוסיות אחרות.
5. סיוע בקביעת מדיניות להמשך הפעלת התוכנית: המלצות יישומיות בדבר מסגרת התוכנית, אופן הפעלתה ושינויים נדרשים.

מתודולוגיה ושיטת איסוף הנתונים

המחקר התמקד באוכלוסיית מחפשי העבודה. שירות התעסוקה, אשר היה אחראי על רישום המשתתפים, העביר רשימת שמות של 146 אקדמאים בני מיעוטים מחפשי עבודה אשר נרשמו לתוכנית. רשימה זו כללה את הקבוצות הבאות:

1. מחפשי עבודה אשר עמדו בתנאי הסף של התוכנית והתקבלו לתוכנית (קיבלו שובר תעסוקה).
2. מחפשי עבודה אשר עמדו בחלק מתנאי הסף של התוכנית ובסופו של דבר לא התקבלו לתוכנית.
3. מחפשי עבודה אשר עמדו בתנאי הסף של התוכנית אך לא היו מעוניינים להצטרף לתוכנית.

מתוך אותה רשימה, 114 רואיינו באמצעות ראיון טלפוני בשפה העברית. הראיונות התקיימו במהלך החודשים ספטמבר-אוקטובר 2012.

הממצאים בדוח זה מכילים הן נתונים מתוך תוצאות הסקר הטלפוני והן מספר נתונים אשר התקבלו משירות התעסוקה. במספר מקרים תבצע השוואה בין 2 מקורות המידע מכיוון שקיימים פערים בין המקורות.

פרק 1) מאפייני אוכלוסיית הסקר

כאמור, בסקר השתתפו 114 מחפשי עבודה אקדמאים בני מיעוטים. כשני שלישי מהמשתתפים בסקר היו גברים וכשליש נשים, טווח הגילאים נע בין 21-67 כאשר הגיל הממוצע הוא 34.3. מרבית המשתתפים בתוכנית (59.1%) נשואים ויותר משליש (35.5%) רווקים, כמחצית מהמרוויינים ערבים מוסלמים, כרבע ערבים נוצרים וכרבע דרוזים.

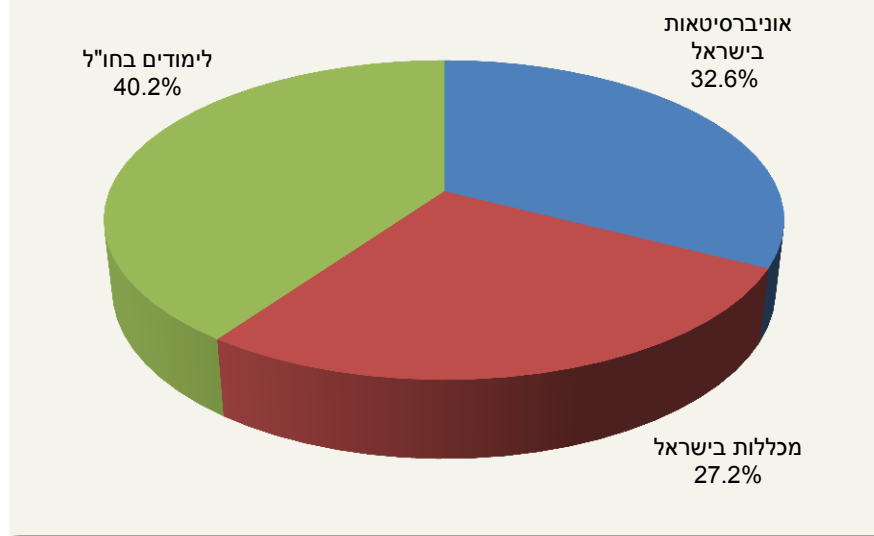
את הדיוקן המלא של המשתתפים על פי מדגם הסקר ניתן לראות בלוח 1.

לוח 1: מאפיינים סוציו דמוגרפיים של המשתתפים בסקר – 2012

מגדר		100%
גבר	67.7	
אישה	32.3	
מצב משפחתי		100%
נשוי	59.1	
רווק	35.5	
גרוש/פרוד/אלמן	5.4	
גיל		100%
21-30	44.6	
31-39	32.6	
40 ומעלה	22.8	
גיל ממוצע	34.3	
דת		100%
מוסלמים	50.5	
נוצרים	23.7	
דרוזים + צ'רקסים	25.8	

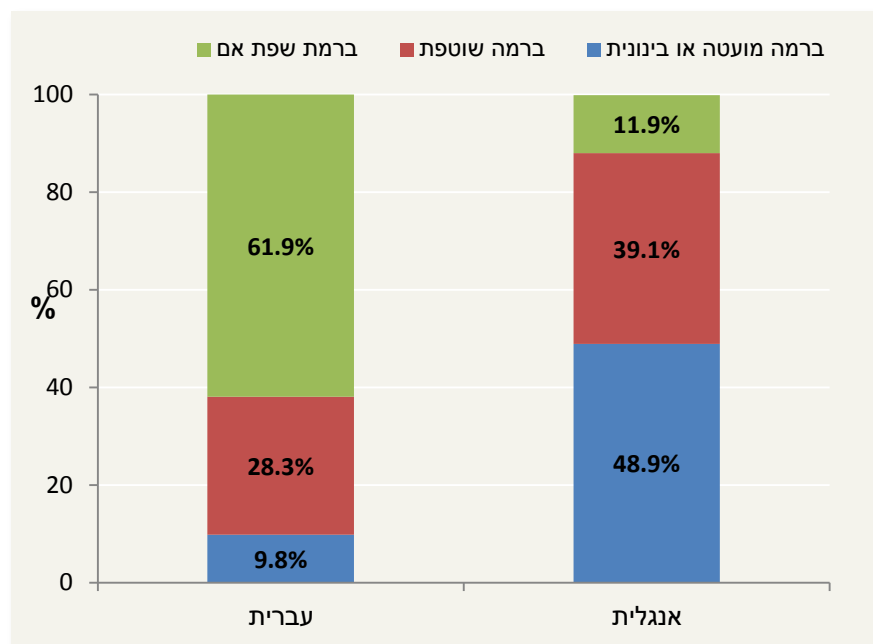
86% מאוכלוסיית הסקר בעלת תואר ראשון וכ- 11% בעלת תואר שני. מעניין לראות כי אחוז גבוה מאוכלוסייה זו למד את התואר הגבוה ביותר שלו בחו"ל. קרוב לשליש (32.6%) למדו באוניברסיטאות בישראל (18.5% למדו במוסדות בצפון - אוניברסיטת חיפה ובטכניון ו- 14.1% למדו באוניברסיטת תל-אביב, אוניברסיטת בר-אילן, האוניברסיטה העברית ואוניברסיטת בן-גוריון בנגב) ו- 27.2% למדו במכללות בישראל (16.3% למדו במכללות מאזור המרכז והדרום ו- 10.9% למדו במכללות מאזור הצפון).

תרשים 1: פירוט סוג המוסדות בהן נלמד התואר הגבוה ביותר בקרב משתתפי הסקר, באחוזים

תוכנית השוברים הייתה מיועדת לאקדמאים ממספר תחומי לימוד, להלן התחלקות מקצועות הלימוד העיקריים של המשתתפים בסקר: מדעים (16.4%), הנדסות (14.3%), ראיית חשבון (8.8%), כלכלה ומנהע"ס (16.5%), משפטים (26.4%) ורוקחות (17.6%). המרואיינים נשאלו באיזו מידה הם שולטים, להערכתם, בשפה העברית, כולל קריאה וכתיבה – קרוב לשני שלישי (61.9%) השיבו כי הם שולטים בעברית ברמת שפת אם. כאשר הם נשאלו באיזו מידה הם שולטים בשפה האנגלית, הרוב (48.9%) השיבו כי הם שולטים בשפה ברמה מועטה או בינונית ו- 39.1% השיבו כי הם שולטים בשפה ברמה שוטפת.

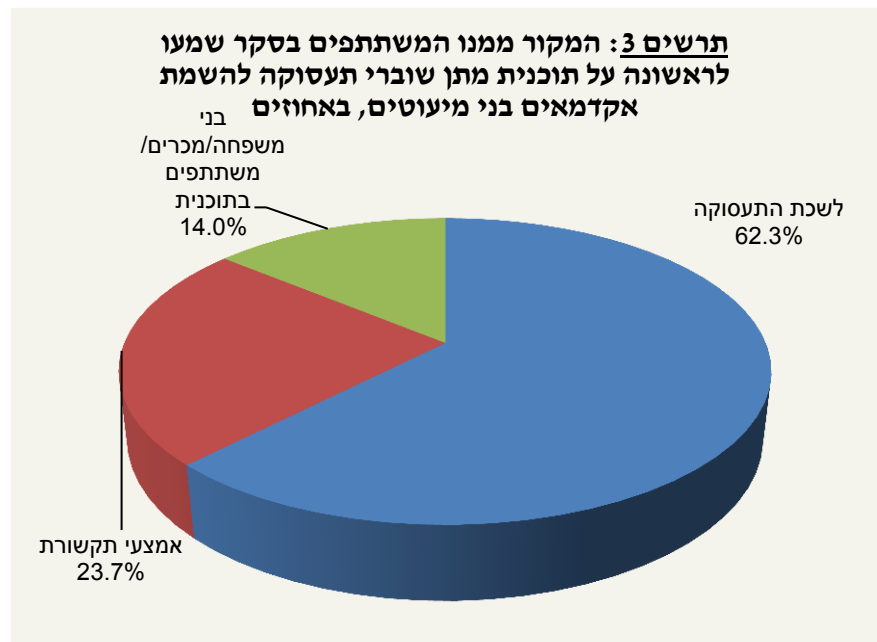
תרשים 2: רמת השליטה בשפות (עברית ואנגלית) של משתתפי הסקר, באחוזים

פרק 2) תהליך ההצטרפות לתוכנית השוברים

מבין המרואיינים בסקר, הרוב (81.6%) אמרו שהם התחילו בתהליך קבלת שובר תעסוקה להשמת אקדמאים בני מיעוטים.

אלו אשר התחילו בתהליך קבלת השובר שמעו על התוכנית ממספר גורמים: קרוב לשני שליש (62.3%) קיבלו זימון מלשכת התעסוקה בין עם לשיחה אישית או בין עם להסברה קבוצתית, 23.7% שמעו עליה מאמצעי התקשורת אשר פרסמו את התוכנית (אתר האינטרנט של שירות התעסוקה או אתרי אינטרנט אחרים, כרזות, פרוספקטים, עיתון או רדיו) והיתר (14%) שמעו עליה דרך בני משפחה/מכרים או מאדם אחר שנרשם כבר לתוכנית.

מרבית המשתתפים החליטו לנסות ולהצטרף לתוכנית השוברים משום שהם חיפשו עבודה ולא הצליחו למצוא וחשבו שהשובר יוכל לסייע להם במציאת עבודה. בנוסף, היו שחשבו שהשוברים יהוו תמריץ עבור בעלי העסקים ויעודדו אותם לקבלם לעבודה. מרביתם ציינו שהפרסום בתוכנית גרם להם לחשוב שבאמצעות תוכנית זו הם יוכלו למצוא עבודה אשר תהיה הולמת עבור המקצוע אותו למדו ושייפתחו בפניהם אפשרויות תעסוקה רבות יותר. היו מרואיינים שציינו כי חשבו שתוכנית זאת תעזור להם למצוא עבודה בקרב עסקים בבעלות יהודית, שוק עבודה אליו הם מעוניינים להיכנס. מספר מרואיינים אמרו שהצטרפו לתוכנית משום ששירות התעסוקה חייב אותם לעשות זאת.

מבין אלו אשר ענו שהם התחילו בתהליך קבלת שובר תעסוקה, 36.6% אמרו שקיבלו שובר תעסוקה (מדובר על 34 אנשים) והיתר (63.4% - 59 אנשים) אמרו שלא קיבלו שובר.

על פי דיווחי שירות התעסוקה, אשר ריכז את נתוני המשתתפים בתוכנית, מתוך הרשימה הקיימת אצלו אשר מכילה 146 מחפשי עבודה, 80 קיבלו שוברי תעסוקה (54.8%). ניתן לראות כי קיים פער גדול בין הנתונים אשר התקבלו משירות התעסוקה לנתונים אשר דווחו על ידי המשתתפים בסקר שהשתתפו

בתוכנית עצמה. יתכן כי הפער נוצר מכיוון שישנם משתתפים אשר קיבלו שובר מבלי שהרפרנטים יידעו אותם על כך ולכן בסקר ענו שהם לא קיבלו שובר למרות שבפועל הם כן קיבלו. מבידקה של אלו אשר רשומים בשירות התעסוקה שהם קיבלו שובר אך בסקר אמרו שלא קיבלו עולה כי קיימות מספר סיבות, לדעתם, לעובדה מדוע לא קיבלו שובר: מרביתם אמרו שלא קיבלו עדכון מהרפרנטים לגבי הסטאטוס שלהם בתוכנית, היו שציינו שלא הצליחו להשיג את הרפרנטים ועל כן לא ידעו מה הסטאטוס שלהם בתוכנית, היו שאמרו שהם לא היו מעוניינים להשתלב בתוכנית ולחלופין היו כאלה שחשבו שלא התקבלו לתוכנית ולכן לא קיבלו שובר. בנוסף, היו כאלה שאמרו שהם פרשו מהתוכנית בגלל שמצאו עבודה ולפי רישומי שירות התעסוקה רשום שהם מצאו את עבודתם באמצעות שובר התעסוקה של התוכנית. הסבר לפער זה יכול לנבוע מהעובדה שמכיוון ששובר התעסוקה היה מיועד, בסופו של דבר, עבור המעסיקים יתכן ונוצרו מספר מצבים בהם הרפרנטים אשר טיפלו הן במחפשי העבודה והן במעסיקים העבירו את השובר ישירות למעסיקים ולא דרך מחפשי העבודה ובמצב זה נרשם שמחפשי העבודה קיבלו שובר למרות שהם לא ידעו על כך.

פרק 3) ההשתתפות בתוכנית השוברים

3.1: הקשר של המשתתפים בתוכנית עם הרפרנטים

כשני שלישי (67.6%) מהמשיבים אשר קיבלו שובר תעסוקה ציינו כי תהליך חיפוש העבודה באמצעות השובר הוסבר להם על ידי הרפרנטים במידה רבה מאוד ובמידה רבה. המרואיינים נשאלו באיזו מידה הם קיבלו עזרה מהרפרנטים שטיפלו בהם במסגרת תוכנית השוברים במספר נושאים:

בנושא כתיבת/שדרוג קורות חיים תשובות המרואיינים התחלקו בצורה יחסית שווה בין התשובות "כלל לא קיבלו עזרה", "קיבלו עזרה במידה מועטה", "קיבלו עזרה במידה בינונית" ו"קיבלו עזרה במידה רבה". מעל מחצית מהמרואיינים אמרו כי כלל לא הכינו אותם או שהכינו אותם במידה מועטה לראיונות עבודה. יותר משליש מהמשיבים (35.3%) אמרו כי הם קיבלו מידע על אפשרויות תעסוקה במידה בינונית. אחד התפקידים העיקריים של הרפרנטים היה להפנות את המשתתפים בתוכנית למקומות עבודה, מממצאי הסקר עולה כי 76.5% מהמשיבים ציינו כי כלל לא היפנו אותם או שהפנו אותם במידה מועטה למקומות עבודה. גם בנושא ליווי בתהליך חיפוש העבודה ניתן לראות כי ההערכות נמוכות – 58.8% אמרו שכלל לא ליוו אותם או שליוו אותם במידה מועטה. מבין אלו שהתחילו לעבוד, הרוב המכריע ציין כי הוא לא קיבל כל ליווי לאחר תחילת העבודה. מנתונים אלה עולה כי מרבית המרואיינים הרגישו כי הם לא קיבלו מהרפרנטים את השירותים להם היו זקוקים.

כאשר מחפשי העבודה רק הצטרפו לתוכנית, 44.1% היו בקשר עם הרפרנט בין פעם לחודש ועד כלל לא היו בקשר איתו ואילו 38.2% היו בקשר עם הרפרנט החל מפעם בשבוע ועד מספר פעמים בשבוע. ניתן לראות, כי למרות שחלק גדול מהמרואיינים ציינו שהם כמעט ולא היו בקשר עם הרפרנט, 41.1% מהם אמרו כי הרגישו שהרפרנט היה זמין אליהם ונכון לעזור להם במידה רבה ובמידה רבה מאוד. המרואיינים נשאלו עד כמה היה חשוב להם שהרפרנט יעזור להם בתהליך חיפוש מקום העבודה, מהממצאים עולה שהרוב (82.4%) השיבו שנושא זה חשוב להם במידה רבה ובמידה רבה מאוד. תשובה זו מדגישה את חשיבות הנושא עבורם, בעיקר לאור הממצאים המוצגים לעיל והעובדה כי רוב המרואיינים ציינו שהרפרנטים כמעט ולא עזרו להם למצוא עבודה. המרואיינים נשאלו באילו תחומים נוספים היו רוצים שהרפרנט יעזור להם, מרביתם השיבו כי היו מעוניינים לקבל עזרה בחיפוש עבודה אשר תתאים לכישורים שלהם ושתהיה בתחום אותו למדו ושהרפרנט ילווה אותם לאורך כל תהליך חיפוש העבודה.

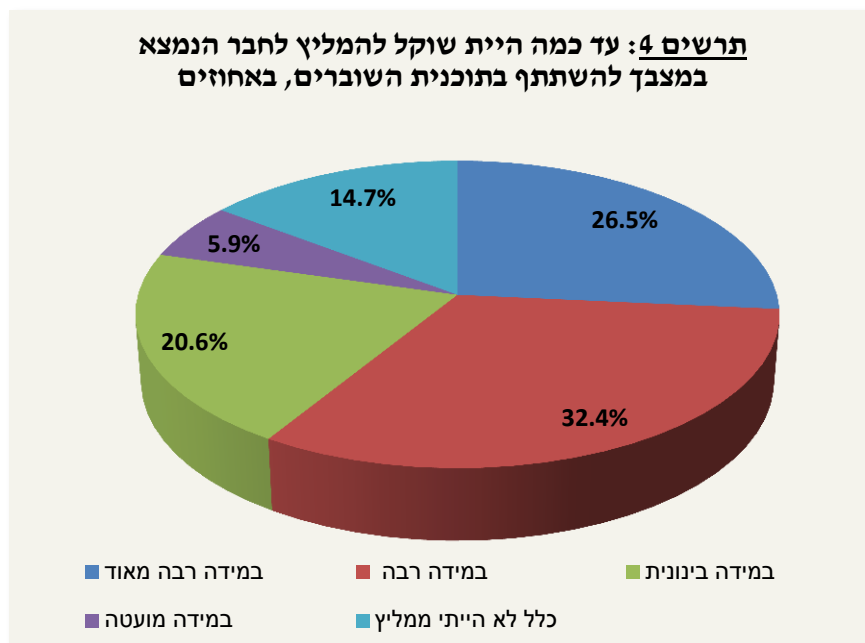
3.2: שביעות רצון של המשתתפים מהתוכנית

המרואיינים נשאלו באיזו מידה הם היו מרוצים בשה"כ מהתהליך שעברו במהלך השתתפותם בתוכנית השוברים. התשובה אינה מוחלטת וניתן לראות כי היא מתחלקת באופן יחסית דומה החל מ"כלל לא מרוצים מהתוכנית" וכלה ב"מרוצים במידה רבה מהתוכנית".

מבין אלו אשר לא היו מרוצים מהתהליך שעברו בתוכנית, הנושאים המרכזיים שמהם הם לא היו מרוצים היו מכך שתהליך הליווי של הרפרנטים לקה בחסר ומהעובדה שהתוכנית לא עזרה להם למצוא עבודות. חלקם אמרו שהיו להם ציפיות גבוהות מהתוכנית ומהשוברים ובעקבות חוסר הצלחת התוכנית הציפיות התנפצו.

כלל המרואיינים נשאלו האם יש להם הערות לגבי תוכנית השוברים - הערותיהם המרכזיות היו שיש לתת למשתתפים בתוכנית יותר ליווי מקצועי, יש להביא רפרנטים יותר מקצועיים שיהיו בקשר צמוד יותר עם

המשתתפים בתוכנית, הם הרגישו שהרפרנטים ניתקו את הקשר איתם באמצע ולא היו מרוצים מהיחס שקיבלו מהם. בנוסף, נאמר ששובר התעסוקה לא אטרקטיבי למעסיקים (9000 ש"ח בלבד). למרות שהיו ביקורות רבות על התוכנית מצד המשתתפים בה, מהממצאים עולה כי מרבית המשתתפים (58.9%) היו שוקלים, במידה רבה ובמידה רבה מאוד, להמליץ לחבר הנמצא במצב דומה לשלהם להשתתף בתוכנית שוברי התעסוקה.

3.3: חיפוש עבודה באמצעות שובר התעסוקה

המטרה המרכזית של שובר התעסוקה הייתה לעזור למשתתפים בתוכנית למצוא עבודה הולמת במקומות עבודה, בהם מרבית העובדים הינם יהודים. המרואיינים נשאלו בסקר על תהליך חיפוש העבודה באמצעות השובר - מחציתם אמרו כי במהלך התקופה שהיה להם שובר תעסוקה נוצר קשר עם מעסיק אחד או מספר מעסיקים לברור הצעות עבודה, כאשר הרוב היו בקשר עם מעסיק אחד בלבד. המרואיינים נשאלו כמה מהחברות שנוצר איתן קשר הגיעו דרך הרפרנט של התוכנית והרוב ציינו כי אף אחת מהחברות. היתר אמרו ש 1-4 מהחברות שנוצר איתן קשר הגיעו דרך הרפרנט. קרוב למחצית מהמרואיינים שהשיבו כי נוצר קשר עם מעסיקים/ים במהלך אותה תקופה, אמרו שזומונו לריאיון עבודה. מרבית המרואיינים אשר השתתפו בראיון/ות עבודה ציינו כי במהלך הריאיון הם דיברו על השובר. התגובה לשובר, מצד המעסיקים הייתה לדעתם חיובית והמעסיקים היו מעוניינים לשמוע פרטים על התוכנית. מרבית אלו שהשתתפו בראיון עבודה, קיבלו הצעת עבודה, אך לדעתם לשובר לא הייתה השפעה על קבלת ההצעה. הרוב לא התחילו לעבוד באחת מהחברות שהם הגיעו אליהן באמצעות תוכנית השוברים. מבין אילו שכן התחילו לעבוד באחת מהחברות אליה הגיעו באמצעות השובר, הם עדיין עבדו באותה חברה ביום הראיון. מעניין לראות כי על סמך נתוני שירות התעסוקה, 13 דורשי עבודה מצאו עבודה במסגרת תוכנית זו אולם אף לא אחד מהם ציין כי מצא את העבודה באמצעות התוכנית. מרביתם השיבו בסקר שהם כלל לא קיבלו שובר תעסוקה וכאשר נשאלו מדוע לא קיבלו שובר, חלקם אמרו כי הם פרשו באמצע התוכנית, חלקם אמרו כי מצאו עבודה וחלקם אף ציינו כי הרפרנטים לא חזרו אליהם עם תשובה סופית אם קיבלו או לא קיבלו שובר. אלו אשר השיבו כי קיבלו שובר תעסוקה, אמרו שמצאו את העבודה ללא עזרת התוכנית. כפי שכתב גם בפרק 2, יתכן והייתה בעיית תקשורת בין המשתתפים בתוכנית לבין הרפרנטים ותהליך מתן

השובר למעסיק לא הוסבר למשתתפים כראוי. בנוסף, יתכן שמכיוון שהקשר עם המעסיק התבצע הן עם מחפש העבודה והן עם הרפרנט, כאשר אותו מחפש עבודה התקבל לעבודה, השובר ניתן למעסיק אך מחפש העבודה לא יודע על כך ולכן חשב שמצא את העבודה בעצמו.

פרק 4) סטאטוס תעסוקתי של המשתתפים בסקר

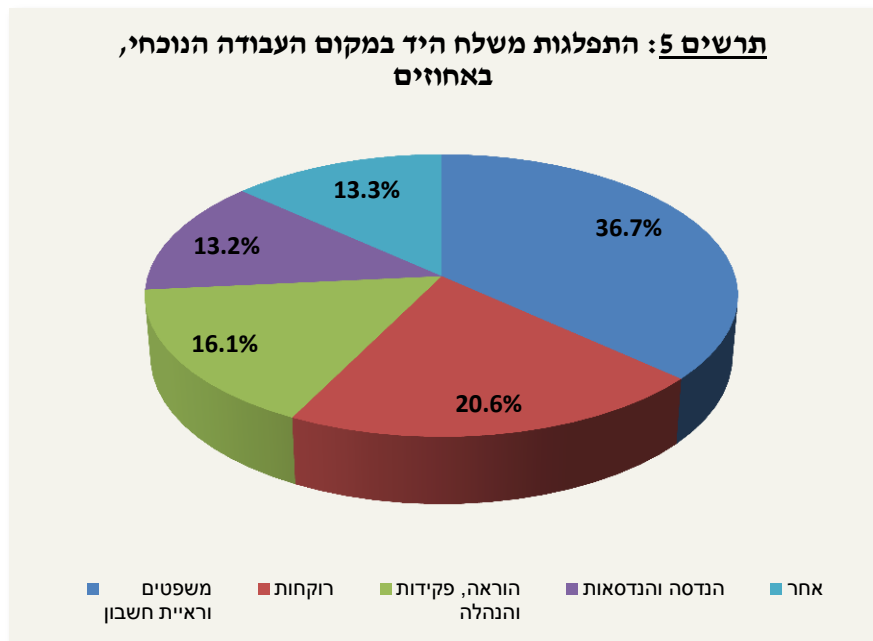
4.1: מרואיינים אשר עבדו ביום הסקר

קרוב ל- 3/4 מהמרואיינים (73.6%) עבדו ביום הסקר, כאשר מהממצאים עולה כי הרוב המוחלט (90.8%) התחיל לעבוד לאחר הצטרפותו לתוכנית. יתכן ולתוכנית הייתה השפעה על אותם מחפשי עבודה בכך שבאמצעות מתן כלים נוספים לחיפוש עבודה (כגון שדרוג קורות החיים, הכנה לראיונות עבודה, מתן עזרה בחיפוש מקומות עבודה מתאימים וכד'), היא פתחה בפניהם אפשרויות נוספות לחיפוש עבודה.

המרואיינים אשר עבדו ביום הסקר נשאלו במה הם עוסקים במקום עבודתם הנוכחי - מהממצאים עולה כי יותר משליש (36.7%) עבדו בתחום הכלכלי (משפטים וראיית חשבון), כחמישית עבדו כרוקחים, 16.1% עבדו כמורים, פקידים ובתחום ההנהלה, 13.2% עבדו בתפקידי הנדסה (מהנדסים והנדסאים) ו- 13.3% עבדו במקצועות אחרים¹.

זמן העבודה הממוצע במקום עבודתם בעת הסקר עמד על שנה וחודש ומרבית המרואיינים (72.5%) עבדו במשרה מלאה², כאשר השכר הממוצע שלהם עמד על 7052 ש"ח. הרוב המוחלט (97.1%) לא עבדו דרך חברת כ"א אלא ישירות מול המעסיק. 88.2% עבדו כשכירים והיתר כעצמאיים. מקום העבודה של כמחצית מהעובדים היה במגזר הערבי ושל 40.6% במגזר היהודי.

תרשים 5: התפלגות משלח היד במקום העבודה הנוכחי, באחוזים

לדברי המרואיינים, הם מצאו את עבודתם הנוכחית בעיקר באמצעות סיוע של בני משפחה/חברים (31.9%) באמצעות פנייה ישירה למעסיק (29%) ובאמצעות האינטרנט (13%). למרות שעל פי דיווחי שירות התעסוקה חלקם מצאו את העבודה באמצעות תוכנית השוברים, אף אחד לא דיווח על כך. מעניין לראות כי מרבית העובדים (76.8%) אמרו שהם עובדים בעבודה הקשורה ברמה כלשהי לתחום לימודיהם האקדמיים, כאשר מתוכם 66.7% אמרו שהם עובדים בעבודה הקשורה ישירות לתחום לימודיהם האקדמיים.

¹ קבוצת ה"אחרים" כוללת את המקצועות הבאים: בניה, נהגי אוטובוס, סטטיסטיקאים וסוכנים

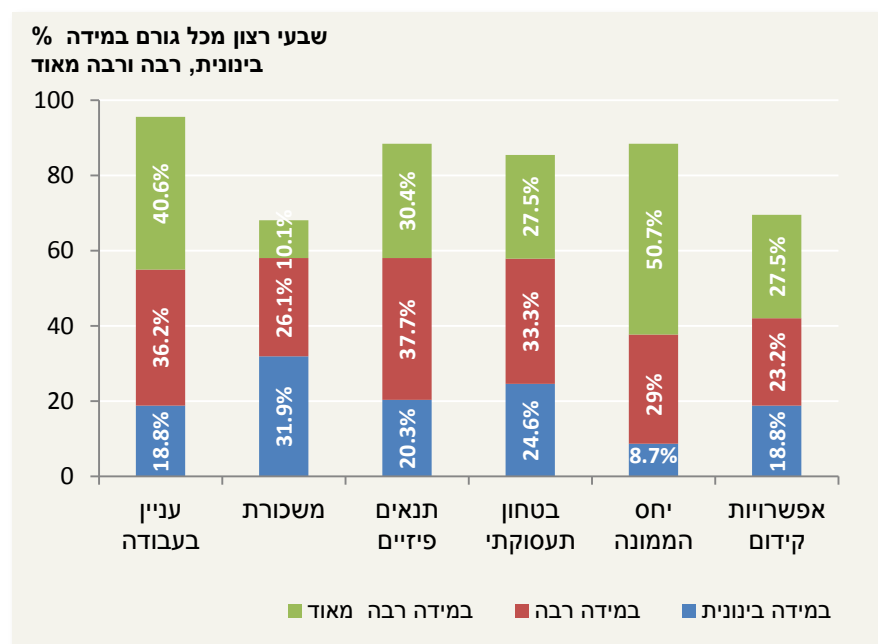
² משרה מלאה נחשבת למשרה הכוללת 35 שעות עבודה בשבוע או יותר מכך

תכנית שוברים לאקדמאים בני מיעוטים – דוח מסכם שלב א' של התכנית

המרואיינים שענו שהם לא עובדים בעבודה הקשורה למקצוע אותו למדו, אמרו כי לדעתם הם לא מצאו עבודה בתחום מכמה סיבות: היו שאמרו שעבודות הקשורות לתחום אותו למדו דורשות ניסיון קודם ומכיוון שלא היה להם ניסיון שכזה, הם לא התקבלו לאותן עבודות. בנוסף, מכיוון שהם היו חייבים לפרנס את משפחתם והם לא הצליחו למצוא עבודה בתחום, לא הייתה להם ברירה אלא למצוא עבודה שאינה בתחום. סיבה נוספת שעלתה היא חוסר במקומות עבודה הקשורים לתחום אותו למדו באזור מגוריהם ולפיכך הם היו חייבים להתפשר ולמצוא עבודה לא מהתחום. היו שאמרו שהם למדו מקצוע אותו למדו רבים אחרים (כגון משפטים) ובגלל שיש ריבוי עובדים מאותו תחום בשוק העבודה, אין להם עבודה בתחום ולבסוף היו כאלה שאמרו שבגלל דעות קדומות וגזענות של מעסיקים יהודים הם לא מתקבלים לעבודה בתחום.

המרואיינים אשר עבדו ביום הסקר נשאלו באיזו מידה הם מרוצים ממספר גורמים במקום העבודה הנוכחי שלהם: 76.8% אמרו כי הם מרוצים במידה רבה ובמידה רבה מאוד מרמת העניין בעבודתם, מהממצאים עולה כי שביעות הרצון מרמת השכר נמוכה יותר - 58% אמרו כי הם מרוצים מהשכר שלהם במידה בינונית ובמידה רבה, 68.1% השיבו כי הם מרוצים במידה רבה ובמידה רבה מאוד מהתנאים הפיזיים במקום עבודתם, 60.8% אמרו כי הם מרוצים במידה רבה ובמידה רבה מאוד מהביטחון התעסוקתי שמקום עבודתם מספק להם, ניתן לראות כי 79.9% השיבו כי הם מרוצים במידה רבה ובמידה רבה מאוד מהיחס של הממונה עליהם (מתוכם 50.7% השיבו שהם מרוצים במידה רבה מאוד) ו- 50.7% אמרו כי הם מרוצים במידה רבה ובמידה רבה מאוד ממגוון אפשרויות הקידום במקום עבודתם הנוכחי.

תרשים 6: שביעות הרצון של העובדים ממספר גורמים במקום עבודתם, באחוזים

4.2: מרואיינים אשר לא עבדו ביום הסקר

לגבי המרואיינים אשר דיווחו כי הם לא עבדו ביום הסקר, הרוב (83.3%) דיווחו כי הם לא קיבלו דמי אבטלה, הבטחת הכנסה או קצבה אחרת מהמדינה. מהממצאים עולה כי הרוב המוחלט (91.7%) אמר שהוא מחפש עבודה או שחיפש עבודה באופן פעיל במהלך החודש שקדם למועד הסקר. מרבית המרואיינים אמרו כי הסיבה העיקרית לדעתם לכך שהם לא עובדים היא משום שאין כלל הצעות עבודה למרות שהם חיפשו. אותם מרואיינים נשאלו האם הם מחפשים עבודה גם באמצעות שירות התעסוקה והרוב ענו שאינם משתמשים בשירותי גוף זה.

מחצית מהמרואיינים שלא עבדו ביום הסקר אמרו כי יצרו קשר, טלפוני או ראיון פנים אל פנים, במהלך החודש האחרון שקדם לסקר עם מעסיקים (לא משנה ביוזמת מי נוצר הקשר) ומחצית אמרו שלא עשו זאת. רוב אלו שיצרו קשר כלשהו עם מעסיק, עשו זאת עם מעסיק אחד בלבד. אותם מרואיינים נשאלו מה, להערכתם, הסיכוי שיעבדו במהלך השנה הקרובה בתחום הקשור לתחום אותו למדו – 54.1% אמרו שהסיכוי לכך נע בין 30-50% בלבד וזאת למרות שרובם (83.4%) ציינו כי מאז שסיימו את לימודיהם האקדמיים, הם עבדו בעבודה הקשורה (במידה כלשהי) לתחום אותו למדו. מפתיע לראות כי מרבית אלו שלא עבדו אינם חושבים שימצאו עבודה הקשורה לתחום אותו למדו וזאת בניגוד לעובדה שמרבית אלו שכן עבדו (76.8%) אמרו שהם עובדים בעבודה הקשורה ברמה כלשהי לתחום לימודיהם האקדמיים. יתכן וההסבר לכך טמון בעובדה כי אותם אנשים חיפשו כבר זמן רב עבודה הולמת והתייאשו ממצאת עבודה בתחום.

פרק 5) סיכום ומסקנות

בתחילת פילוט תוכנית השוברים, רמת הציפיות מהתוכנית הייתה גבוהה מאוד. מכיוון שלאקדמאים בני מיעוטים קיים קושי להיכנס לעסקים בבעלות יהודית, בעיקר עקב מיעוט ברשתות חברתיות בסקטור זה ולמצוא עבודה אשר תהלו את המקצוע אותו למדו, הכוונה בתוכנית הייתה לגשר על הפערים הקיימים ולעודד מעסיקים יהודים להעסיק אקדמאים בני מיעוטים.

למרות הציפיות הגבוהות, ממצאי הסקר עולה כי התוכנית לא עמדה בציפיות.

נראה כי היו מספר בעיות אשר תרמו לקבלת תוצאות מוגבלות:

1. בעייתיות בתהליכי העבודה של הרפרנטים - ממצאי הסקר מראים כי מרבית המרואיינים הרגישו כי הם לא קיבלו ברמה מספקת מהרפרנטים את השירותים להם היו זקוקים: קבלת עזרה בכתיבת/שדרוג קורות חיים, הכנה לראיונות עבודה, קבלת מידע על אפשרויות תעסוקה, הפנייה למקומות עבודה, ליווי בתהליך חיפוש העבודה ומבין אלו שהתחילו לעבוד, קבלת ליווי לאחר תחילת העבודה. המרואיינים היו מעוניינים לקבל מהרפרנטים יותר עזרה בחיפוש עבודה אשר תתאים לכישורים שלהם ושתהיה בתחום אותו למדו ושהרפרנטים ילוו אותם לאורך כל תהליך חיפוש העבודה.

בנוסף, מהמחקר עלה כי קיים חוסר תאום בין הנתונים אשר התקבלו משירות התעסוקה לנתונים אשר עלו מהשטח (מתשובות המשתתפים בתוכנית) - עדות לכך עולה מהפערים הגדולים בין הנתונים אשר התקבלו משירות התעסוקה לנתונים אשר דווחו על ידי המשתתפים בסקר שהשתתפו בתוכנית עצמה. נראה שפערים אלה מצביעים על כך כי רמת התקשורת בין הרפרנטים למשתתפים בתוכנית ובין הרפרנטים למנהלי התוכנית בשירות התעסוקה לא הייתה מספקת וכי לא התקבל דיווח מהימן מהרפרנטים לגבי סטאטוס מחפשי העבודה בתוכנית. מצב זה גרם לכך שמספר גדול של מחפשי עבודה לא היו מיועדים לסטאטוס בו הם נמצאו, דבר אשר יצר בקרבם בלבול, תסכול והרגשה כי הם אינם מטופלים.

2. השפעת שובר התעסוקה על המעסיקים - יתכן ומתן שובר תעסוקה למעסיק יצר אפקט הפוך מהתכנון המקורי וכתוצאה מכך חלק מהמעסיקים הרגישו כאילו "קונים" אותם בכסף במקום להתבסס על כך שהתוכנית מציעה להם להעסיק עובד בעל כישורים גבוהים. מצד שני, במידה ולשובר הייתה השפעה חיובית על המעסיקים, יתכן והסכום הניתן (9000 ש"ח) היה סכום יחסית נמוך אשר לא היה מספיק אטרקטיבי בעיני המעסיקים וכתוצאה מכך גרם לחלק מהם לא לרצות להיות שותפים בתוכנית.

מסקנות ולקחים:

במהלך שלב א' של התוכנית, הייתה קיימת בעייתיות רבה במודל על פיו התנהלה התוכנית. במודל התפעולי היו מרכיבים לקויים ומלכתחילה היה חשש שמודל הפועל באופן זה לא יוכל להצליח. הגורם המקצועי (מינהל מחקר וכלכלה במשרד הכלכלה) התריע על הבעייתיות במודל זה עוד לפני תחילת התוכנית אך בסופו של דבר הוחלט להתחיל בכל זאת בפרויקט. התוכנית התנהלה בחסות שירות התעסוקה אך המפעילים המרכזיים של התוכנית היו רפרנטים אשר לא היו עובדי שירות התעסוקה אלא הועסקו מטעם מינהל מחקר וכלכלה. בשלב הראשון של התוכנית היה נראה כי שירות התעסוקה מתנער מאחריות על התוכנית ואף רואה ברפרנטים תחרות. נוצר מצב בו הרפרנטים היו נטע זר בשירות התעסוקה, לא זכו לשיתוף פעולה ולא קיבלו עזרה. בנוסף, מנהלי המחוזות בשירות התעסוקה לא רצו להיות מעורבים ולא היו מעוניינים לשתף פעולה עם התוכנית. כתוצאה מאופן ההתנהלות של שירות התעסוקה התוכנית לא הצליחה.

מממצאי שלב א' של התוכנית עולה כי ניתן להתחיל מחדש עם תוכנית זו רק במידה ומדיניות התפעול תשתנה – שירות התעסוקה חייב להיות במרכז - עליו להיות המפעיל של המערכת והנושא באחריות לכל אורך התהליך. תהליך העסקת רפרנטים חיצוניים אשר אינם עובדי שירות התעסוקה אינו יכול לעבוד. אסור שגורם חיצוני (כמו מינהל מחקר וכלכלה בשלב א') יהיה אחראי על הרפרנטים וזאת משום שהפעלת מודל בדרך זו פוגעת בתוכנית וכתוצאה מכך לתוכנית מראש אין כל סיכוי להצליח. באשר לבדיקת מידת האפקטיביות של שוברי התעסוקה, קשה כרגע לדעת האם ועד כמה השוברים השפיעו וזאת משום שהתהליך בכללותו היה בעייתי. התכנון המקורי היה שכ- 500 מחפשי עבודה יקבלו את השובר וימצאו באמצעותו מקום עבודה הולם. על פי רישומי שירות התעסוקה, 79 מחפשי עבודה קיבלו שוברי תעסוקה ומתוכם 13 מצאו עבודה באמצעות השובר. מממצאי הסקר עולה כי 34 מחפשי עבודה בלבד קיבלו שוברי תעסוקה ואף לא אחד מביניהם מצא עבודה באמצעות השובר.

אם זאת, ברצוננו להסב את תשומת הלב למספר ממצאים: 73.6% מהמרוואיינים עבדו ביום הסקר, כאשר מרביתם (90.8%) מצאו את עבודתם רק לאחר שהצטרפו לתוכנית. יותר מ- 3/4 מהעובדים (76.8%) דיווחו כי עבודתם קשורה ברמה כלשהי לתחום לימודיהם האקדמיים, כאשר מתוכם 66.7% ציינו כי עבודתם קשורה ישירות לתחום לימודיהם האקדמיים. בנוסף, 40.6% עבדו במגזר היהודי. מנתוני שירות התעסוקה עולה כי 44% מהמרוואיינים אשר עבדו ביום הסקר בעבודה אותה התחילו לאחר הצטרפותם לתוכנית, שדרגו את עבודתם לעומת העבודה האחרונה בה עבדו לפני שהצטרפו לתוכנית. ממצאים אלו מעלים סברה כי יתכן שהתוכנית ייצרה תשואה נוספת בעצם העבודה עם מחפשי העבודה ובאמצעות מתן כלים נוספים לחיפוש עבודה ובכך היא המריצה אותם וגרמה להם הן לחפש עבודה בעצמם והן לחפש עבודה הקשורה לתחום אותו למדו.

בעת מועד כתיבת הדוח דווח בתחילה כי שירות התעסוקה לקח על עצמו אחריות מלאה על התוכנית וכי ההתקדמות מהירה יותר מההתקדמות שהייתה קודם לכן. אולם, בהמשך דווח כי התוכנית הופסקה. עד למועד סיום כתיבת הדוח לא התקבל עדכון נרחב יותר לגבי הסטאטוס הנוכחי של התוכנית ולפיכך דוח זה מתאר את התוכנית עד סיום שלב א' שלה בלבד.